

Jeliński Jerzy ppor
6 Baon Saperów

- 1 -

(6)

00006

Kwestionariusz

dochodzący obozów jeńców

1. Nazwa obozu	<u>Dubno</u> . woj. Wołyńskie
2. Skład jeńców	Prawiarze szeregowi i podoficerowie, kilkunastu podchorążych, kilku oficerów, kilku policjantów.
3. Liczba jeńców	Normalnie 900, od czerwca do listopada 1940r. — około 400, od listopada ¹⁹⁴⁰ do lutego 41r. około 1200 ludzi.
4. Czas istnienia obozu	od 9.X.1939 roku do 5.II.1942r.
5. Opis obozu	Chmielarnia 2 bloki; w 1-ym 2 kondygnacje mieszkalne, w drugiej na 1-ym piśmie zimno, 2 pieceki w sali o wymiarach 10x20x4m., w górnej kondygnacji (wstrzech) zacieki i wilgoć z dachu. 2-i blok: 3 kondygnacje zamieszkałe, na górnej zacieki z dachu, wilgoć. W obydwu budynkach prysły ściany, wspólne, dwupiętrowe, na 1 człowieka około 60cm. szerokości. Harunki higieniczne b. złe, całkowity brak wody do mycia, od XI. 39 r. do połowy I. 40r. nie było kąpielei i dezynfekcji, wówczas wszyscy byli bardzo zainfekowani. Od II 40r. czyste kąpiele i dezynfekcje, warunki higieniczne nieco poprawiły się. Wyżywienie średnie. Teren obozu około 50x50m.
6. Życie w obozie.	Całość podzielona porządkowo na setki; od XI 39r. na brygady po 25 ludzi. Były to brygady robocze zatrudnione pod konwojem przy budowie drogi Kijów - Lwów i pracami związanymi z tą budową, np. praca na stacji przy wyładowaniu i załadunku, ładowanie kamieni, itp. Wszystkie prace gospodarskie były wykonywane przez jeńców. Przejawy życia kulturalnego b. słabe. Nieliczne książki polskie były czytane pokrywając, zakazanych modlitw i śpiewów religijnych.

7. Stosunek
władz NKWD
do jeńców.

-2- 000006

Badania nie były zbyt częste, zato uświ-
nie poruskiwano oficerów, którym groziło więzienie
dwuletnie za użyczenie się w obozie. Element
inteligentniejszy, czynniejszy był stale śpiegowany,
w celu skorygowania reszty czasem wywołano po-
jedynczych jeńców czynniejszych lub grupy, często
tylko do sąsiedniego obozu.

Propaganda bardzo nierówna, chociaż czasem
dość silna. Np. 2 sierpnia 40r. skorygowani by-
gadierzy poszli z czerwonym transparentem na
zebranie do kierownictwa budowy drogi. Wyjście
i powrót odbył się przy akompaniamencie gwir-
dów całego obozu.

Pogadanki prowadzone przez „politruków” o tyle
cierpły się powodzeniem, o ile jeńcy mogli
wyrazić swój niechęć do władz sow. i tego czego
od nich domagali, natomiast pogadanki bez
dyskusji nie cierpły się żadnym powodzeniem,
choćby władze obozowe stałe groziły najsurow-
szymi represjami.

Kary, były stosowane niemal wyłącznie za
uchylanie się od pracy. Nawet bez bielizny, tylko
w mundurach sukienkach i płaszczach wypędza-
no do pracy w czasie najcięższych mrozów.

Od 1. IV. 40r. zastosowano normy pracy i normy
żywnościowe, co nieporównanie pogorszyło stan ży-
wienia i za wyjątkiem 2 miesięcy letnich, warunki
były ciężkie. Przeciętnie otrzymywano 600 gr.
chleba, b. słabe śniadanie i obiad.

8. Jeńcy,
którzy wyróż-
nili się do-
datnio lub
ujemnie.

Dodatkowo: por. Wolski (Park Int. 68P)
przynosił wiadomości z miasta, kłopoty dobrym
wieściami ze świata, Tagodzień spory między

współjencami. W październiku 1940 roku został
umieszczony pod zarzutem organizowania jęńców.
Ponieważ zastraszony, że inni tortur przy kaźniach i wię-
zieniu nad Peczorą, nikogo z kolegów nie wypuścił.
Kapt. p. Miennicki Hicronim, współpracownik
z por. Wołskim, jako „naniadryk” często pomagał
kolegom współjencom.

Ujemnie: jeniec Pietrow szpiegował, denuncjo-
wał, nie regularnie odznaczał się jako komendant
obozu Romanówka k/Tarnopola, pośrednio przy-
czynił się do ciężkiej (śmiertelnej?) choroby ppor.
rez. żand. Fabiańskiego Romana. Został zwol-
niony w marcu 1941 r.

Jeniec Zawicki odznaczał się jako komendant
obozu - Warkowice. W czasie niemieckich jęńców
z obozu w styczniu 1940 r. zaalarmował straż
obozu w rezultacie czego 1 jeniec został zabity
2-ich ciężko poturbowanych. Został zwolniony
w marcu 1941 r.

Jeniec Kariako - szpieg, denuncjator,
pijak, wykorzystywany do propagandy przez
właściwe sow. Podpisywał artykuły do gazet
pisane przez „politruka”. Odznaczony od-
znak „Honorowy droźnik”. Zwolniony
w marcu 1941 r.

J. Jeliński ppor

00006

Świąta Bożego Narodzenia i Wielkanocy obchodzone wroczyście przez wszystkich jeńców, pomimo kontrpropagandy oficjalnej sowieckiej. Śpiew kolend wspólny, pomimo zakazu i represji. W tym czasie była jeszcze niezłomna wola ochrania.

9. Zmarli
w obozie

Nie było.

10. Uwagi

Y. Yelinszpor